

Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii este o subdiviziune a administrației publice locale, coordonată în activitatea sa de către primarul general al municipiului Chișinău.

Direcția este persoana juridică, dispune de drepturi patrimoniale și nepatrimoniale, balanța de sine stătătoare, cont de decontare în instituția trezorerială, de ștampilă cu stema Republicii Moldova, fiind finanțată din contul mijloacelor bugetare.

Regulamentul, organigrama și schema de încadrare ale Direcției se aprobă de către Consiliul municipal Chișinău și pot fi modificate în funcție de necesitățile și modificările legislației în domeniul comerțului, de creșterea volumului de servicii prestate, în baza deciziilor respective ale Consiliului municipal Chișinău, cu aprobarea suportului financiar prevăzut în bugetul municipal.

Întru soluționarea chestiunilor ce țin de competența sa, Direcția conlucrează cu direcțiile și comisiile Consiliului municipal Chișinău, direcțiile și serviciile respective ale Primăriei, preturile de sector, consiliile orașelor, satelor (comunelor) din componența municipiului Chișinău, instituțiile APC, și cu alte instituții și organizații.

Organizarea activității Direcției

Direcția își desfășoară activitatea în baza principiilor unice de colaborare colegială, respect reciproc și răspundere personală în ce privește onorarea obligațiilor de serviciu ale tuturor angajaților.

Direcția are misiunea de a implementa politicile de stat în domeniul comerțului în teritoriul municipiului Chișinău, în limita competenței funcționale, de a analiza situația și problemele din domeniul comerțului, de a elabora strategii, de a monitoriza calitatea actelor normative. În acest scop Direcția conlucrează cu instituțiile publice, autoritățile publice locale și centrale și la necesitate vine cu propuneri de modificare și/sau completare a actelor legislative și normative din domeniul comerțului. Totodată, întru familiarizarea mediului de afaceri cu prevederile legislației și identificarea problemelor cu care se confruntă, Direcția organizează periodic și la necesitate consfătuiri și mese rotunde.

Din start, ținem să menționăm că, până în anul 2015 în municipiul Chișinău nu au existat strategii de dezvoltare a comerțului interior. Astfel, la inițiativa Direcției, în comun cu reprezentanții mediului academic a fost elaborată și aprobată prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/13 din 19.05.2015 *Strategiei de dezvoltare a comerțului interior în municipiul Chișinău pentru anii 2015-2020*, ce trasează direcțiile prioritare în dezvoltarea și orientarea socială a comerțului interior și impune abordarea sistemică a procesului de implementare a politicilor publice aferente activităților din comerț, având menirea să modifice conceptul existent al comerțului interior prin oferirea serviciilor publice moderne, transparente cu implementarea tehnologiilor informaționale de ultimă oră.

Metodele moderne de gestiune a proceselor de elaborare și circulație a documentelor utilizate în cadrul Direcției sunt bazate pe implementarea intensivă a tehnologiilor informatice și permit de a transfera funcționarul public dintr-un sistem birocratic (bazat pe proceduri de gestiune manuală a documentelor pe suport tradițional de hârtie, caracterizat printr-o viteză și transparență redusă de procesare a documentului) într-un spațiu informațional nou, mult mai robust și manevrabil care ar monitoriza obiectiv (fără participarea factorului uman) procesele tehnologice de circulație și procesare a documentelor și asistare a procesului de luare a deciziilor.

Astfel, întru simplificarea procedurii de eliberare a autorizațiilor de funcționare pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii din municipiul Chișinău, în anul 2014, Direcția a creat și implementat Sistemul informațional E-Autorizație.

Ulterior, odată cu operarea de modificări la Legea nr. 231 din 23.09.2010 „Cu privire la comerțul interior”, prin Legea nr. 153 din 01.07.2016, a fost schimbat radical mecanismul de reglementare a activității comerciale prin înlocuirea noțiunii „autorizație de funcționare” cu noțiunea „notificare privind inițierea activității de comerț”. Astfel, Direcția a întreprins măsurile necesare de modernizare a sistemului informațional deținut, fapt ce permite recepționarea notificărilor privind inițierea activității de comerț în conformitate cu prevederile legislației.

De asemenea, în contextul realizării unei platforme informatice destinate automatizării proceselor de eliberare a autorizațiilor temporare de activitate în comerț, a fost elaborat și implementat un sistem informatic destinat Preturilor de sector ale mun. Chișinău, care permite *sporirea transparenței și eficienței interacțiunii actorilor implicați în procesul de recepționare, examinare* și procesare a cererilor de eliberare a autorizațiilor de funcționare.

Este de menționat faptul că *modernizarea sistemului* informațional al Direcției *a contribuit la:*

- ridicarea nivelului de prestare a serviciilor publice calitative și îmbunătățirea imaginii APL;

- transparența activității de recepționare a notificărilor privind inițierea activității de comerț;

- dezvoltarea capacității instituționale a DGCAPPS, preturilor de sector și celorlalți actori implicați în procesul de notificare în comerț, întru promovarea și realizarea drepturilor cetățenilor precum și accesul la informația cu caracter public, procesul de luare a deciziilor, prestarea unor servicii publice transparente și eficiente;

- reducerea birocrăției, timpului și costului aferent procesului de depunere și procesare a notificărilor. De asemenea, sistemul informatic servește instrument cheie de extragere operativă a datelor privind rețeaua unităților comerciale și prestări servicii din mun. Chișinău.

În scopul creșterii nivelului de transparență și simplificarea procedurii de depunere a notificărilor privind inițierea activității de comerț, de către Direcție au mai fost întreprinse și alte acțiuni, dintre care:

- a fost încheiat un acord de colaborare cu Agenția de Guvernare Electronică în contextul colectării plăților de notificare cu ajutorul

instrumentelor de plată disponibile în serviciul guvernamental de plăți electronice (*MPay*) prin oferirea comercianților unei **soluții alternative** în acest sens. Astfel, comercianții pot achita serviciile publice cu orice instrument de plată la alegere, cum ar fi cardul bancar, internet banking sau numerar, precum și transfer bancar;

- pe pagina web www.comert.chisinau.md a fost create mai multe module noi:

- „**Programare on-line**” prin accesarea căruia comercianții au posibilitatea să programeze data și ora convenabilă pentru depunerea notificărilor;

- „**Cum notific activitatea de comerț**” prin accesarea căruia comercianții au posibilitatea să se informeze referitor la modalitatea de depunere a notificărilor și lista de acte necesare;

- „**Vezi notificările în comerț**” prin accesarea căruia atât organele de control, comercianții, cât și consumatorii au posibilitatea să vizualizeze informația cu caracter public referitor la rețeaua unităților de comerț și/sau de prestări servicii din mun. Chișinău, adresa amplasării unităților respective, programul de lucru, sortimentul de produse comercializat;

- „**Întrebări - Răspunsuri**” prin accesarea căruia comercianții au posibilitatea să vizualizeze răspunsurile la cele mai frecvente întrebări ce țin de domeniul comerțului.

Sistemul informațional implementat de către Direcție, dă posibilitatea de a face în termen restrâns, o analiză amplă a structurii rețelei unităților de comerț și de prestări servicii amplasate pe teritoriul municipiului Chișinău după mai mulți indicatori, precum și evoluția acestuia în timp. Acest sistem este pregătit pentru conectarea la alte sisteme informaționale ale autorităților publice locale și/sau centrale, Direcția realizând la moment acțiuni de conectare a acestuia la sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, în scopul schimbului de informații referitor la rețeaua unităților comerciale din municipiul Chișinău, și respectiv acumulările la buget în rezultatul colectării taxelor pentru unităților comerciale.

Pentru efortul depus și rezultatele obținute în domeniul respectiv, în cadrul Ceremoniei Naționale de premiere a Celor mai Bune Practici ale Autorităților Publice Locale 2016-2017, care a avut loc la 18.12.2018, Primăria municipiului Chișinău a obținut premiul special pentru implementarea practicii „Sistemul informatic e-Notificare/e-Autorizație secțiunea Servicii publice de calitate, mai aproape de cetățeni, în cadrul Programului Bunelor Practici ale Autorităților Publice Locale 2016-2017”, acordat de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”.

Este de menționat faptul că atât Direcția, cât și sistemul informațional al Direcției, au fost înregistrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 „Privind protecția datelor cu caracter personal”, la Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal.

De asemenea, Direcția a elaborat și implementat un sistem informațional de ținere a lucrărilor de secretariat și circulație a corespondenței „E-Cancelarie”, care permite circulația electronică a corespondenței în cadrul instituției, monitorizarea respectării termenilor de examinare a acesteia, identificarea

documentelor, executorilor precum și rezultatul examinării, economisind timpul pentru ridicarea arhivelor pe suport de hârtie.

Totodată, Direcția este conectată la serviciul „e-Factura”, care reprezintă o soluție informatică destinată creării, redactării și semnării digitale a facturilor și facturilor fiscale în raport cu agenții economici cu care instituția colaborează. Astfel, crește operativitatea înregistrării datelor privind tranzacțiile efectuate, eliminând necesitatea adresării permanente la sursele informaționale pe mijloace de hârtie, reducând riscul falsificării formularelor fiscale și costurile de utilizare a acestora.

Odată cu instituirea, prin HG nr. 1236/2018, a Resursei informaționale în domeniul comerțului în baza Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP), de către Direcția generală comerț APPS au fost întreprinse acțiuni întru implementarea soluției de ghișeu unic în domeniul comerțului, care nu implică costuri suplimentare din partea comercianților. Totodată, întru aducerea în concordanță a Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în municipiul Chișinău cu noile modificări ale actelor legislative și normative din domeniul comerțului, de către Direcție, în conlucrare cu subdiviziunile specializate ale APL și mediul de afaceri, a fost elaborat în redacție nouă proiectul Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în municipiul Chișinău, care a trecut etapa consultărilor publice, a obținut avizele comisiilor de specialitate ale Consiliului municipal Chișinău, fiind înaintat ulterior Consiliului spre aprobare.

Este de menționat faptul că, la 27.03.2019, dată la care a fost pusă în funcțiune Resursa în formațională în domeniul comerțului, Direcția generală comerț APPS a fost unica instituție publică din țară care a implementat soluția de ghișeu unic în domeniul comerțului, comercianții având posibilitatea de a alege modul de depunere a notificării privind inițierea/încetarea activității de comerț pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii amplasate pe teritoriul municipiului Chișinău și anume:

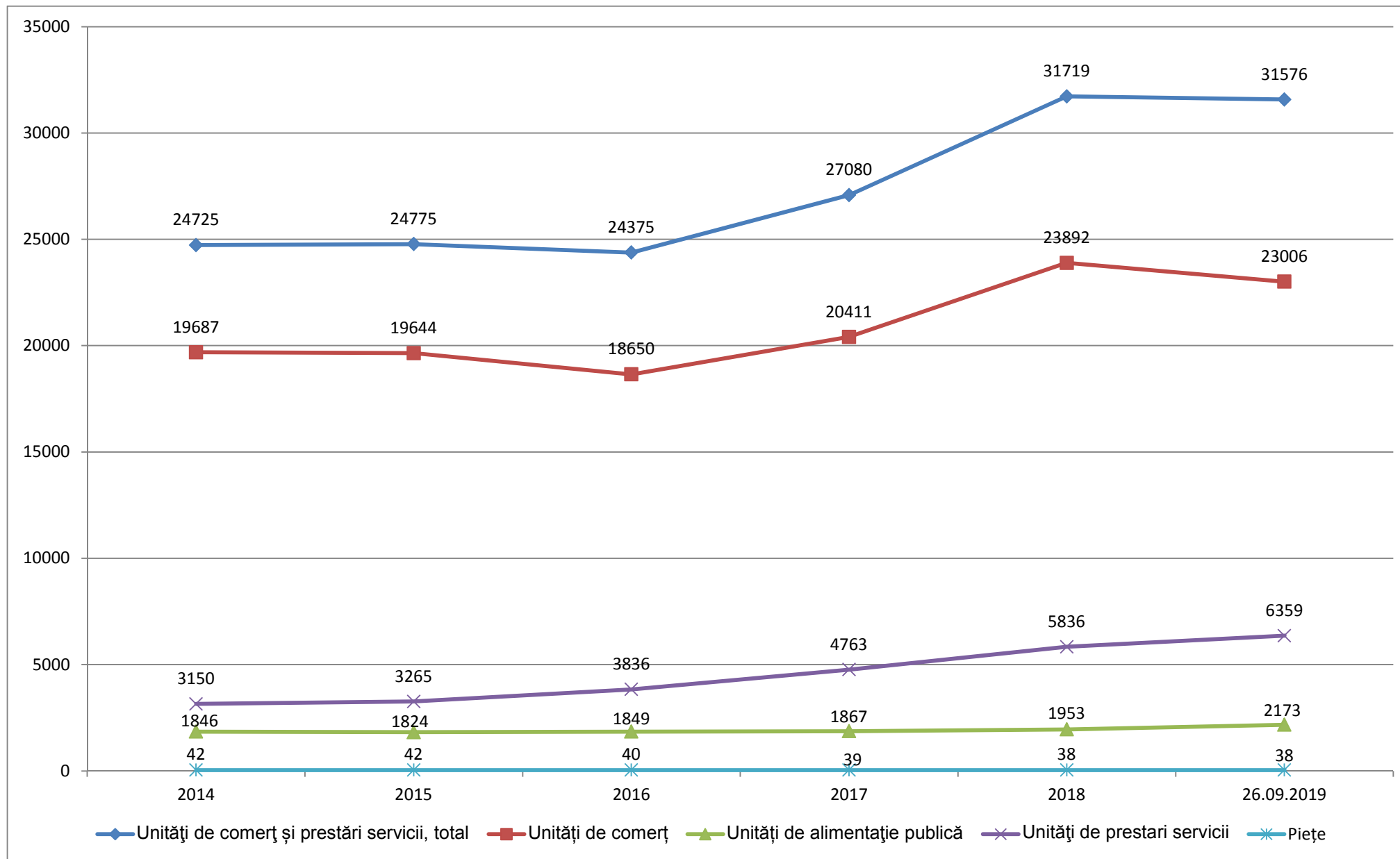
- **on-line** prin intermediul portalului guvernamental unic al serviciilor publice <https://servicii.gov.md> sau a ghișeului unic pentru gestionarea actelor permissive (SIA GEAP, <https://actpermisiv.gov.md>). În perioada 27.03-26.09.2019 fiind depuse on-line 750 notificări. Timpul de procesare a notificărilor și emiterea unei decizii (acceptare/refuz) constituie maxim 3 zile lucrătoare.

- **off-line** (fizic) la ghișeul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii. Timpul de procesare a notificărilor și emiterea unei decizii (acceptare/refuz) constituie în mediu 15 minute. În perioada 27.03-26.09.2019 fiind depuse off-line 5900 notificări.

Conform Registrului electronic de evidență al Direcției, la 26.09.2019, rețeaua unităților comerciale și de prestări servicii din municipiul Chișinău, constituie 31576 unități, dintre care:

- 23006 unități de comerț;
- 38 piețe comerciale;
- 2173 unități de alimentație publică;
- 6359 unități de prestări servicii.

Dinamica evoluției rețelei de comerț în mun. Chișinău în perioada anilor 2014 – 26.09.2019

Analizând datele prezentate în diagramă putem concluziona că dinamica rețelei unităților de comerț și prestări servicii în perioada 2014 – 2019 reprezintă o evoluție pozitivă, numărul total de unități majorându-se de la 24725 unități în anul 2014 la 31576 în anul 2019 (26 septembrie). Acest fapt se datorează atât dezvoltării rețelei de unități comerciale, cât și rețelei de alimentație publică și prestări servicii.

Totodată, în perioada menționată constatăm o descreștere nesemnificativă a numărului de piețe din municipiul Chișinău de la 42 piețe în anul 2014, la 38 piețe în anul 2019, cauzată de încetarea activității unor piețe private, deschiderea noilor Centre Comerciale, super și hipermagazine care oferă cumpărătorilor un sortiment larg de produse alimentare/realimentare, cât și servicii aferente procesului comercial (transport la domiciliul, ambalarea produselor, curățare chimică, servicii bancare, etc.).

De asemenea, putem evidenția o descreștere în perioada 2018 – 26.09.2019, cu 886 unități a numărului de unități comerciale amplasate în municipiu, datorată în mare parte reducerii numărului de gherete și unități de comerț ambulant mobile stradale.

Informație referitor la acumulările la buget

Conform competențelor atribuite, Direcția anual examinează structura rețelei unităților comerciale din mun. Chișinău, înaintând propuneri de modificare/completare a deciziei cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxei locale, prezentând Direcției generale finanțe calculele ale acumulărilor la bugetul municipal, ținând cont de datele deținute de Registrul electronic de evidență al rețelei unităților comerciale.

Astfel, suma planificată a încasărilor în bugetul municipal Chișinău a taxei pentru unitățile comerciale și de prestări servicii pentru anul 2019 constituie 122,0 mln. lei.

Conform informației prezentate de către Direcția generală finanțe, suma încasărilor în buget la 26.09.2019 constituie 90,6 mln. lei, ceea ce reprezintă circa 74,26 % din suma anuală planificată.

Tendențe

Direcția este în continuă colaborare cu mediul de afaceri din diferite domenii, organizează mese rotunde și consultări publice analizând situația, identificând problemele cu care ultimii se confruntă, venind cu măsuri întru soluționarea acestora.

Totodată, întru atingerea obiectivelor trasate în strategia sus menționată, sunt planificate mai multe acțiuni de perspectivă, inclusiv elaborarea unor studii privind activitatea rețelei de comerț ambulant stradal și în zonele de odihnă ale cetățenilor, rețelei piețelor în municipiul Chișinău întru optimizarea numărului piețelor de mărfuri realimentare cu crearea unei zone comerciale de mărfuri realimentare, cu infrastructura necesară, cu strămutarea acestora din centrul-nucleu istoric al orașului Chișinău. Finalitatea acestor studii având drept scop elaborarea proiectelor de decizii ale CMC, menite să îmbunătățească situația în domeniul comerțului din municipiul.